

## Sectorplan 7 Gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval

### I Afbakening

Gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval bestaat hoofdzakelijk uit (gekookt) keukenafval en etensresten (swill) dat vrijkomt bij handel, diensten en overheden en veilingen. Naar aard en samenstelling is dit afval vergelijkbaar met gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens (gft-afval).

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

#### Voor deze afvalstoffen

#### zie...

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Ongescheiden ingezameld organisch afval van huishoudens                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Sectorplan 1: Huishoudelijk restafval (inclusief grof)                            |
| Ongescheiden ingezameld organisch afval van bedrijven                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Sectorplan 2: Restafval van bedrijven                                             |
| Reststromen uit de voedings- en genotmiddelenindustrie                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Sectorplan 3: Procesafhankelijk industrieel afval                                 |
| Gescheiden ingezameld groente-, fruit-, en tuinafval (gft-afval) van huishoudens                                                                                                                                                                                                                                                            | Sectorplan 6: Gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens |
| Groenafval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van openbaar groen, bos- en natuurterreinen, en al het afval dat hiermee te vergelijken is, zoals onder meer grof tuinafval, berm- en slootmaaisel, afval van hoveniersbedrijven, agrarisch afval en afval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van terreinen van instellingen en bedrijven | Sectorplan 8: Gescheiden ingezameld groenafval                                    |
| Slachtafval, kadavers, etc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Sectorplan 65: Dierlijk afval                                                     |

### II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval is composteren met het oog op materiaalhergebruik of vergisten met gebruik van het gevormde biogas als brandstof gevolgd door composteren met het oog op materiaalhergebruik van het digestaat.

### III In- en uitvoer

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval is:

#### (Voorlopige) verwijdering

Uitvoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer voor verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat:

- storten niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging, en
- verbranden niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Invoer voor voorlopige verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat:

- voorlopige verwijdering een te storten of te verbranden restfractie oplevert, en

- het storten van de restfractie niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging en het verbranden van de restfractie niet is toegestaan omdat dit niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

## IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

### Omvang afvalstof

De totale hoeveelheid gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval in Nederland bedraagt ongeveer 100 kton per jaar (situatie 2006).

### Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcode kan betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

### **Indicatief overzicht van Euralcodes**

|        |
|--------|
| 200108 |
|--------|

### Monitoring

De monitoring van de gescheiden inzameling van organisch bedrijfsafval vindt jaarlijks plaats op basis van een combinatie van de meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen en de bedrijfsafvalstoffenstatistiek van het CBS. SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

## V Overwegingen bij de minimumstandaard

### BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREFs)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening moet worden gehouden bij het bepalen van de BBT. Voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstof verwerkt moet worden. De IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

### Hoogwaardigheid van verwerking

De minimumstandaard voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval sluit aan bij het streven naar het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit (zie ook het hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader). Verwerking van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerkingen van de reststoffen nodig zijn die grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

De kwaliteit van de nuttig toe te passen producten is vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet en het Besluit gebruik meststoffen. Dit is een extra waarborg dat verwerking volgens de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord is.

### Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan op de bestaande praktijk van scheiden, bewerken en nuttig toepassen, en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

### Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

De wijze van verwerking in het buitenland is in een aantal gevallen laagwaardiger dan de minimumstandaard. Op grond van het beginsel van nationale zelfverzorging wordt uitvoer voor storten niet toegestaan.

### Kosteneffectiviteit

Gescheiden inzamelen, bewerken en vervolgens nuttig toepassen van organisch bedrijfsafval is doorgaans goedkoper dan integrale inzameling en verwijderen door verbranden. De

kostenvoordelen komen voort uit de goedkopere bewerking en de economische waarde van de producten compost en eventueel biogas. Daarmee is de minimumstandaard kosteneffectief.

#### Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard niet gewijzigd.

## **VI Beleid en regelgeving**

### EU-regelgeving

#### *Richtlijn storten*

De Europese Richtlijn storten [#link#](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten storten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

#### *Verordening tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten*

De verordening tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten (2002/1774/EG) [#link#](#) verbiedt het gebruik van keukenafval en etesresten (swill) in diervoeders. In deze verordening wordt keukenafval en etesresten (swill) gedefinieerd als 'alle voedselresten afkomstig van restaurants, cateringfaciliteiten en keukens, met inbegrip van centrale keukens en keukens van huishoudens'.

Onder deze definitie valt niet 'afgewerkte bak- en braadolie, afkomstig van andere dan de aangeduide bronnen (bijvoorbeeld industrieel frituurvet)'. Het productschap Margarine, Vetten en Oliën heeft echter de verordening Verbod bestemming gebruikte frituurvetten en -oliën voor diervoeder 2007 opgesteld [#link#](#), waarin het gebruik van frituurvet en -oliën helemaal wordt verboden. Deze verordening is op 1 januari 2009 in werking getreden.

### Nationale regelgeving en beleid

#### *Algemeen beleid*

Het afvalbeleid is in het algemeen gericht op het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit. Het beleid voor organisch afval van bedrijven is gericht op het bevorderen van gescheiden inzameling, gevolgd door bewerking en materiaalhergebruik of nuttige toepassing.

Gescheiden inzameling van organisch bedrijfsafval is nodig om tot materiaalhergebruik te kunnen komen. Verwerking van swill tot diervoer is verboden. Swill kan samen met gft-afval uit huishoudens en ander organisch bedrijfsafval worden verwerkt in een composteer- of vergistinginstallatie, wanneer hierdoor het composteer- of vergistingsproces niet wordt verstoord.

#### *ketengericht afvalbeleid*

Organisch afval is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid'. Hoewel het hier niet exclusief gaat om gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval ligt er wel een nauwe relatie. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen tot afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader.

### *Toepassing van compost*

Het in internationaal verband vastgelegde uitgangspunt dat bodemverontreiniging voorkomen moet worden is ook gehanteerd bij formuleren van kwaliteitseisen en doseringsnormen. Met ingang van 1 januari 2008 zijn de kwaliteitseisen voor compost opgenomen in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet [#link#](#) en de doseringsnormen in het Besluit gebruik meststoffen [#link#](#). De nu geldende kwaliteitseisen voor compost staan in onderstaand overzicht:

### **Maximale waarden voor zware metalen in compost (mg per kg droge stof)**

| <b>Metaal</b> | <b>Grenswaarde</b> |
|---------------|--------------------|
| Cd (Cadmium)  | 1 mg/kg ds         |
| Cr (Chroom)   | 50 mg/kg ds        |
| Cu (Koper)    | 90 mg/kg ds        |
| Hg (Kwik)     | 0,3 mg/kg ds       |
| Ni (Nikkel)   | 20 mg/kg ds        |
| Pb (Lood)     | 100 mg/kg ds       |
| Zn (Zink)     | 290 mg/kg ds       |
| As (Arseen)   | 15 mg/kg ds        |

Vóór 1 januari 2008 waren deze eisen opgenomen het Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen. Enkele wijzigingen die per 1 januari zijn doorgevoerd zijn:

- De grenswaarden voor koper en zink zijn verruimd door toepassing van een 'handhavingsfactor (1,43)', waarmee de praktijk wordt geformaliseerd.
- Het onderscheid tussen compost en zeer schone compost is komen te vervallen: er wordt alleen nog gesproken van compost.
- De doseringsnormen voor het gebruik van compost op landbouwgrond zijn vervallen; het gebruik van compost wordt gereguleerd/gelimiteerd door de gebruiksnormen volgens het gebruiksnormenstelsel voor fosfaat en stikstof in de Nederlandse landbouw.

### *Verbranden buiten inrichtingen*

De Wet milieubeheer bevat een verbod voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen. Daarmee wordt afvoer van organische afvalstoffen naar inrichtingen die deze stroom bewerken voor nuttige toepassing gestimuleerd. Gemeenten kunnen ontheffing verlenen van dit verbod, wanneer het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.

### *Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen*

Het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) bepaalt dat storten van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval niet is toegestaan. Onder diverse categorieën van dat besluit - waaronder bijvoorbeeld 25, 26, 31 of 32 - is deze afvalstof begrepen.

## **VII Achtergronden bij in- en uitvoer**

### Indeling op basis van Verordening (EG) 1013/2006

Op basis van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#) zijn er geen codes van de Groene en Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage III respectievelijk bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. Voor overbrenging van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.